



|                                                                                                                                          |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Prehľad udalostí na piatok 9. októbra</b>                                                                                             | 2  |
| Agentúrne spravodajstvo, TASR, 9. 10. 2026, 6:30                                                                                         |    |
| <b>Bezplatná právna pomoc pre Košičanov v spolupráci s UPJŠ</b>                                                                          | 6  |
| Online, nasekosice.sk, 9. 10. 2026, 9:00                                                                                                 |    |
| <b>Netopiere vznikli v Európe pred 65 miliónmi rokov, tvrdí nová štúdia. Prečo sú odolné voči mnohým vírusom a odkedy dokážu lietať?</b> | 6  |
| Online, dennikn.sk, 9. 10. 2026, 9:05                                                                                                    |    |
| <b>Tréner Peter Černák na nich pozná recept. Natiahnu Košičania sériu výhier proti Komárnu?</b>                                          | 10 |
| Online, nasekosice.sk, 9. 10. 2026, 16:16                                                                                                |    |
| <b>Chrípka nie je len silnejšia nádcha, očkovanie môže chrániť pred vážnymi komplikáciami</b>                                            | 11 |
| Online, sita.sk/vzdravotnictve, 10. 10. 2026, 10:15                                                                                      |    |
| <b>Prestížny rebríček vysokých škôl. Tieto slovenské univerzity sa dostali medzi svetové</b>                                             | 12 |
| Online, presovak.sk, 10. 10. 2026, 11:00                                                                                                 |    |
| <b>Východniari, rozhodnite o tom, kto je najlepší lekár či zdravotná sestra. Títo odborníci z Košíc možno liečia aj vás</b>              | 12 |
| Online, koscak.sk, 10. 10. 2026, 15:00                                                                                                   |    |
| <b>Univerzity z Banskobystrického kraja sa dostali do prestížneho svetového rebríčka. Ako dopadli?</b>                                   | 14 |
| Online, bystricak.sk, 10. 10. 2026, 17:00                                                                                                |    |
| <b>Slovenská univerzita sa dostala medzi svetové univerzity. V prestížnom rebríčku prebehla väčšinu slovenských škôl</b>                 | 15 |
| Online, trnavak.sk, 11. 10. 2026, 17:00                                                                                                  |    |
| <b>Vysokoškoláci môžu získať Európsky vodičský preukaz na počítač</b>                                                                    | 16 |
| Online, eduworld.sk, 12. 10. 2026, 0:02                                                                                                  |    |



## Prehľad udalostí na piatok 9. októbra

📅 9. 10. 2026, 6:30, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**

Prehľad udalostí na piatok 9. októbra

E - mail: domred@tasr.sk, tel.: +421 2 59 21 04 58

dispecing@tasr.sk

-----  
Technická podpora: 0905/505 721

-----  
Biela noc Košice (9. - 11. októbra)

Košice

text

09.00 61. schôdza Národnej rady SR

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie Alexandra Dubčeka č. 1

text, zvuk, live

09.00 Konferencia Národného centra pre digitálnu transformáciu vzdelávania pre školských digitálnych koordinátorov

Košice, **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**, Šrobárova č. 2

09.00 Feliber Poetry - medzinárodný festival poézie (9. - 10. októbra)

17.00 h - vernisáž Peter Procházka: Z literárneho života – básnici, prozaici, spisovatelia

- slávnostné otvorenie festivalu

Pezinok, Malokarpatská knižnica, Holubyho 5

text

09.00 TK mimoparlamentnej strany Demokrati

Téma: Spájame sily pre Spišskú Novú Ves

Informovať budú kandidát na primátora strán Demokrati, KDH, DS-ODS Adnan Akram, kandidátka na primátorku strán PS, SaS, Hnutie Slovensko Judita Iľašová, poslanec Národnej rady SR za hnutie PS Richard Dubovický, kandidát na post predsedu Košického samosprávneho kraja Marián Porvažník, krajský predseda strany Demokrati Viliam Novotný, člen predsedníctva Hnutia Slovensko Peter Pollák a krajský predseda strany SaS Peter Čech

Spišská Nová Ves, Radničné námestie č. 7, za radnicou pri Zvone prianí

text, zvuk

09.30 TK Nadácie Detského kardiocentra a Nadácie VÚB

Téma: Grant 60.000 eur umožňuje Národnému ústavu srdcových a cievnych chorôb využívať systém ultra-vysokofrekvenčnej elektrokardiografie

Informovať budú predseda predstavenstva a generálny riaditeľ NÚSCH Mongi Msolly, primárka oddelenia arytmií a kardiostimulácie, Detské kardiocentrum, členka Správnej rady Nadácie Detského kardiocentra Viera Illíková, prednosta Kliniky arytmológie LF UK a NÚSCH Robert Hatala a primár oddelenia funkčného vyšetřovania, Detské kardiocentrum, člen Správnej rady Nadácie Detského kardiocentra Peter Tittel, predseda Správnej rady Nadácie VÚB Ignacio Jaquotot

Bratislava, Detské kardiocentrum, pracovisko NÚSCH, lobby priestor, +2. poschodie, Pod Krásnou hôrkou č. 1



text, zvuk

09.30 Brífing hnutia Progresívne Slovensko

Téma: Kým si Kaliňák luxusne rekonštruoval „Kukuricu“, kasárne sa ďalej rozpadávajú. Máme dôkazy

Informovať bude podpredseda hnutia PS a líder zmeny v obrane Tomáš Valášek

Bratislava, pri objekte Ministerstva obrany SR, na križovatke Kutuzovova a Kukučínova

Presná lokalita: <https://short-url.cc/1FDMg>

09.30 Otvorenie nového pneumologického oddelenia pre dlhodobu chorých a respiračnú rehabilitáciu vo Vyšných Hágoch

Zúčastní sa aj minister zdravotníctva SR Kamil Šaško

Vyšné Hágy, Národný ústav tuberkulózy, pľúcnych chorôb a hrudníkovej chirurgie

text, video, foto

09.30 Eastern Design Conference (9. - 10. októbra)

Košice, Tabačka, Kulturfabrik, Gorkého č. 2

10.00 Dni mesta Vrbové (9. - 10. októbra)

- Historická konferencia o výročiach Mórica Beňovského a oceňovanie Beňovského glóbus 2026

Vrbové, Gymnázium J. B. Magina, aula, M. A. Beňovského 100

17.00 h - Beňovského glóbus 2026

- predstavenie Veľkej knihy o Vrbovom a jeho najslávnejšom rodákovi

Vrbové, Dom kultúry, SNP 292

10.00 Diskusia a prezentácia so zahraničnými odborníkmi na rozvoj cyklistickej infraštruktúry

Téma: Trendy v rozvoji cykloinfraštruktúry na príklade Bike Republic Sölden a Graubünden Bike

Diskutovať budú architekt a pionier európskych flow trailov Darco Cazin a hlavný mozog za svetovým fenoménom Bike Republic Sölden Dominik Linser

Banská Bystrica, hotel Arcade, kongresová sála, Jána Cikkera č. 1

10.00 17. Valné zhromaždenie Európskej asociácie miest mieru

Trenčín, hrad, kasárne

text, zvuk

10.00 Verejný kontrolný deň k postupu rekonštrukcie Námestia S. H. Vajanského v Martine

Zúčastní sa primátor mesta Ján Danko, odborní zamestnanci MsÚ a zástupcovia zhotoviteľa rekonštrukcie

Martin - Stred, Námestie S. H. Vajanského

10.00 TK mimoparlamentnej strany Demokrati v Trnave

Téma: Trnava na prvom mieste - Spoločné priority pre budúcnosť mesta

Informovať budú kandidátky na post primátorky mesta Trnava Ľubica Horváthová (Demokrati) a Eva Nemčovská (Za lepšiu Trnavu), podpredseda strany Demokrati Juraj Šeliga a členka predsedníctva hnutia Progresívne Slovensko Jana Hanuliaková

Trnava, Kreatívne centrum, Hlavná 17



text, zvuk

10.00 TK kandidátov na post predsedu Prešovského samosprávneho kraja Samuela Migaľa a Zoltána Kaša

Téma: Otvorený dialóg o rozvoji a rómskej integrácii

Prešov - Solivar, hotel Villa Plaza Boutique, Kutuzovova 4, Solivar

text, zvuk

10.30 Prezident SR Peter Pellegrini sa zúčastní na oslavách 20. výročia spoločnosti myWood Polomka Timber, s.r.o.

- fototermín

- príhovor prezidenta SR

Polomka

text

10.30 Odhalenie pamätnej dlaždice herečky Jiřiny Bohdalovej v Košiciach

- príchod Jiřiny Bohdalovej v sprievode prezidenta Rudolfa Schustera a privítanie primátorom Jaroslavom Polačekom

- slávnostné odhalenie pamätnej dlaždice, príhovory a podpísanie sa do pamätnej kroniky mesta Košice

- komentovaná prehliadka Dómu svätej Alžbety s Milanom Kolcunom

Košice, Chodník cti a vďaky pri Dóme sv. Alžbety

text, video, zvuk, foto

10.30 Spoločná TK strany Sloboda a Solidarita, Kresťanskodemokratického hnutia, Hnutia Slovensko a mimoparlamentnej strany Demokrati

Téma: Podanie na Ústavný súd SR pre novelu o rozpočtových pravidlách

Informovať budú poslankyňa NR SR za SaS a podpredsedníčka SaS Mária Kolíková, poslanec NR SR za SaS a podpredseda SaS Marián Viskupič, poslanec NR SR za KDH Rastislav Krátky, poslanec NR SR za Hnutie Slovensko a podpredseda Hnutia Slovensko Július Jakab a poslanec NR SR za stranu Demokrati a člen predsedníctva Ľubomír Galko

Bratislava, NR SR, foyer, Námestie A. Dubčeka 1

text, zvuk

11.00 TK podpredsedníčky vlády a ministerky hospodárstva SR Denisy Sakovej

Téma: Pripravenosť Slovenska na zimnú vykurovaciu sezónu 2026/2027 a zabezpečenie dodávok zemného plynu

Informovať bude aj generálny riaditeľ spoločnosti SPP, a. s. Martin Húska

Bratislava, SPP, a.s., konferenčná sála Dunaj, Mlynské nivy 44/a (príchod do 10.45 h)

text, zvuk

11.00 TK Úradu komisára pre deti

Téma: Oficiálne založenie Rómskeho parlamentu detí a mládeže. Prezentácia tém, na ktorých mladí ľudia pracovali a predstavenie návrhov a riešení

Zúčastní sa približne 40 detí a mladých ľudí z marginalizovaných komunít a zástupcovia desiatich prorómskych organizácií

rekreačná oblasť Sigord pri Prešove, Centrum pre rodinu Sigord

text



11.30 Prezentácia výsledkov telesnej zdatnosti detí a dospelých na Slovensku a projektu Olympijského odznaku všestrannosti

- výsledky odprezentuje dekan Fakulty telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského v Bratislave Viktor Bielik

Bratislava, aula Gymnázia Bilíkova 24

text, zvuk

12.00 Európsky deň darcovstva orgánov - osvetová kampaň o význame darovania orgánov Fakultnej nemocnice s poliklinikou F. D. Roosevelta

- stretnutie s lekármi Transplantačného centra

- možnosť natočenia si rozhovor s odborníkmi

Banská Bystrica, FNŠP F. D. Roosevelta, Námestie L. Svobodu č. 1

text, zvuk

13.00 TK hnutia Progresívne Slovensko a mimoparlamentnej strany Demokrati

Téma: V komunálnych voľbách víťazí spolupráca. Iba tak porazíme koalíciu Smeru, Hlasu a Republiky

Informovať budú predseda hnutia PS Michal Šimečka a predseda strany Demokrati Jaroslav Nad'

Bratislava, centrála PS, Štúrova 4

text, zvuk

13.00 Otvorenie novovybudovanej časti Nemocnice Bardejov a zrekonštruovaných pracovísk v rámci Plánu obnovy a odolnosti

Zúčastní sa aj minister zdravotníctva SR Kamil Šaško

13.00 h - slávnostné otvorenie, privítanie hostí, príhovory, posvätenie priestorov a slávnostné prestrihnutie pásky

13.25 h - prehliadka novovybudovanej časti a zrekonštruovaných pracovísk

Bardejov, nemocnica, prístavba - časť D, pred pavilónom Hlavný monoblok

text, zvuk

13.15 Ohlásenie začiatku komplexnej modernizácie Zdravotníckeho zariadenia Jazero

Košice - Nad jazerom, Poliklinika Nad jazerom, Spišské námestie č. 4

text

14.00 Deň otvorených dverí pri príležitosti 30. výročia rekonštrukcie Radnice v Topoľčanoch

Topoľčany, Radnica

15.00 Svet starej reklamy - podujatie Východoslovenského múzea v Košiciach

15.00 h - ukážky remesiel, workshopy, predstavenie Bylinkovej záhrady sv. Ignáca ako doplnkovej súčasti expozície historickej lekárne

17.00 h - otvorenie novej exteriérovej (uličnej) expozície Svet starej reklamy - výklady histórie

Košice, Hrnčiarska ulica, pri Lekárni U Božieho oka

17.00 Dar rodičov svojim deťom. 100 rokov „starej“ školy - vernisáž

Výstava potrvá do decembra 2027

Bratislava, Múzeum školstva a pedagogiky, Charkovská 1, Devínska Nová Ves

text



17.00 Spoznajte mesto Piešťany - komentovaná prehliadka

Piešťany, stretnutie pri fontáne Príbeh prameňov, Winterova ulica

17.00 Vyhlásenie laureátov ocenenia Študentská organizácia roka - slávnostný galavečer

Nitra, Aula Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, Trieda A. Hlinku 1

text

18.00 Futbal za tých, ktorí chýbajú

Stretnutie pre mužov, ktorí zažili stratu dieťaťa počas tehotenstva alebo v období okolo pôrodu pri príležitosti Októbra – mesiaca povedomia o strate v tehotenstve a novorodeneckom období

Banská Bystrica, Katolícke gymnázium Štefana Moyses, J. M. Hurbana 9

18.00 Night run Trebišov 2026

18.40 h - štart hlavných kategórií

Trebišov, amfiteáter

Prehľad kultúrnych udalostí vychádza v domácom a easy servise o 17.00 h

Informácie o očakávaných udalostiach nájdete aj v aplikácii TASR Kalendárium na adrese [kalendarium.tasr.sk](http://kalendarium.tasr.sk)

lt mik

Autor: MIK

## Bezplatná právna pomoc pre Košičanov v spolupráci s UPJŠ

📅 9. 10. 2026, 9:00, Zdroj: [nasekosice.sk](http://nasekosice.sk) , Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Právnická fakulta UPJŠ

Dosah: 995 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 134 EUR

Bezplatná právna pomoc pre Košičanov v spolupráci s **UPJŠ**

09.10.2026 08:56

Rýchly súhrn

Košice otvárajú študentskú právnu poradňu v spolupráci s **Právnickou fakultou UPJŠ**.

Obyvatelia môžu získať analýzu svojho právneho prípadu a návrhy riešení.

Služby budú poskytovať študenti.

Nad poskytovaním pomoci bude odborný dohľad skúsených advokátov.

Mesto Košice v spolupráci s Právnickou fakultou **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika** otvára študentskú právnu poradňu. Obyvatelia mesta majú možnosť získať analýzu svojho právneho prípadu a návrhy riešení. Tieto služby poskytujú študenti pod odborným dohľadom skúsených advokátov, čím sa zabezpečuje kvalita a spoľahlivosť poskytovanej pomoci.

Zdroj: facebook, Košice - Mesto Košice, Naše Košice

## Netopiere vznikli v Európe pred 65 miliónmi rokov, tvrdí nová štúdia. Prečo sú odolné voči mnohým vírusom a odkedy dokážu lietať?

📅 9. 10. 2026, 9:05, Zdroj: [dennikn.sk](http://dennikn.sk) , Vydavateľ: N Press, s.r.o., Autor: Otakar Horák, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 194 036 GRP: 4,31 OTS: 0,04 AVE: 1293 EUR

Netopiere vznikli v Európe pred 65 miliónmi rokov, tvrdí nová štúdia. Prečo sú odolné voči mnohým vírusom a odkedy dokážu lietať?



Vedci prepísali evolučnú históriu netopierov. Najväčšia druhová rozmanitosť týchto cicavcov je dnes v tropických a subtropických oblastiach Ameriky, Ázie a Afriky, ale podľa nového výskumu vznikli pred 65 miliónmi rokov v Európe.

Uvádza to štúdia, ktorá vyšla minulý mesiac v top vedeckom časopise Nature.

„Keďže netopiere sú prevažne tropická skupina, nové zistenia sú veľmi prekvapivé,“ hodnotí výsledky výskumu zoológ Marcel Uhrin z Ústavu biologických a ekologických vied Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (UPJŠ)**.

Nový výskum je dosiaľ najväčšou genetickou a paleontologickou štúdiou netopierov.

Prečítajte si tiež

Odborník na netopiere: Vistenie dole hlavou ich nevyčerpá, vydržia tak celú zimu

Netopiere sú super-úžasné

Netopiere sú jediné cicavce schopné aktívneho letu – teda letu, pri ktorom sa samy poháňajú krídlami. Tým sa líšia od niektorých druhov cicavcov, ktoré lietajú tým, že plachtia. „Je to pomocou osrstenej blany medzi končatinami,“ vysvetľuje Uhrin.

Značná väčšina netopierov sa orientuje pomocou echolokácie – vysielajú zvuky a z ich ozveny získavajú informácie o okolí. Často žijú dlhšie, než by sa dalo očakávať vzhľadom na ich telesnú veľkosť, a dokážu prežiť, aj keď sú nositeľmi vírusov, ktoré sú pre iné živočíchy nebezpečné.

Web Nature preto napísal, že netopiere vyzerajú, akoby odporovali mnohým biologickým zákonitostiam. „Ak by sme netopiere zoradili na škále od úžasných po úžasné, boli by super-úžasné,“ povedala pre denník Guardian Sarah Olson z Wildlife Conservation Society, spoluautorka štúdie.

Netopiere majú aj iné pozoruhodné vlastnosti. Tri druhy z Ameriky pijú krv – majú jemné ostré zuby a krv vytekajúcu z rany lížu jazykom. Pritom vylučujú látku (drakulín), aby sa krv nezrážala.

U upíra obyčajného ( *Desmodus rotundus* ) je dobre zdokumentované, že sa milo správa aj k iným jedincom druhu, s ktorými nie je pokrvne príbuzný.

Tento jav – odborne nazývaný recipročný altruizmus – znamená, že pomoc druhým sa vypláca, ak existuje možnosť, že sa jedince opäť stretnú. To vytvára priestor na oplatenie láskavosti.

Netopiere uvedeného druhu sa pozorovali pri tom, ako vyvrhli časť krvi upírom, ktoré si nenašli korisť a zostali hladné. Keď sa karta nabudúce obrátila, hladné netopiere dostali krv od tých, ktorým predtým pomohli. Recipročný altruizmus teda hovorí: „Ja ti pomôžem dnes, ty mi pomôžeš zajtra.“

Takáto stratégia zvyšuje šance netopierov na prežitie (a rozmnoženie). Tieto netopiere sú dôkazom toho, že pomoc či láskavé správanie nie sú zďaleka vyhradené iba ľuďom. Napokon, táto forma altruizmu sa vyskytuje aj u primátov, delfínov či niektorých vtákov, napríklad krkavcovitých.

Spoločný predok pred 65 miliónmi rokov

Dnes existuje okolo 1 500 druhov netopierov. Ide o natoľko početnú skupinu, že tvorí zhruba pätinu všetkých cicavcov. Netopiere obývajú takmer všetky časti sveta a využívajú širokú škálu zdrojov potravy – od ovocia po krv. „Na Slovensku žije 28 druhov netopierov,“ vraví Marcel Uhrin.

O pôvode netopierov existovali doteraz najmä dohady či hypotézy. Podľa novej štúdie vznikli v Európe pred 65 miliónmi rokov, teda „tesne“ po vyhynutí nevtáčich dinosaurov pred 66 miliónmi rokov, keď Zem zasiahol asteroid.

Vedci analyzovali 103 genómov – kompletných súborov genetickej informácie –, ktoré zastupovali všetkých 21 čeľadí netopierov, a prepojili ich so 44 fosílnymi nálezmi z celého sveta.

Hoci 103 genómov predstavuje len malú časť rozmanitosti netopierov, získané údaje zahŕňajú všetky hlavné dodnes žijúce vývojové línie.

Keď historik pátra po príbuzenských vzťahoch, skúma záznamy v matrikách alebo cirkevných knihách. Z nich vytvára rodokmeň, akúsi mapu príbuzností. Evoluční biológovia neskúmajú úradné knihy, ale „písmená“ v DNA, teda jednotlivé nukleotidy. Čím viac sa vybrané úseky DNA dvoch druhov podobajú, tým nedávnejšie žil ich spoločný predok – neuplynulo dostatočne veľa času na to, aby sa výraznejšie odlišili.

Keď sa tieto údaje spojili so skamenelinami, vytvorila sa chronologická mapa evolúcie. Podľa nej sa spoločný predok netopierov zaradil na začiatok eocénu do obdobia paleocénu, pred približne pred 65 miliónmi rokov.

Fosília netopiera rodu *Palaeochiropteryx*. Foto – Matthew F. Jones

Model určil, že s pravdepodobnosťou na 99,2 % žil tento predok na území dnešnej Európy.

V tom čase ležala Európa o niečo južnejšie ako dnes, ale jej poloha nebola zásadne odlišná. No vyzerala inak – pripomínala skôr súostrovie, ktoré vystupovalo z plytkých morí.

„Je skvelé, že sa vďaka úsiliu toľkých ľudí podarilo prepojiť moderné metódy sekvenovania DNA a výskumu fosílnych nálezov, čím sa rozplietla zložitá evolučná história netopierov a ich jedinečných vlastností,“ vraví spoluautor štúdie a zoológ Marek Uvizi z Karlovej univerzity, Národného múzea a University College Dublin.

O echolokácii, lete a odpočinku

Podľa vedcov sa schopnosť aktívneho letu a echolokácia vyvinuli netopierom na samom začiatku ich evolúcie, relatívne tesne po sebe. Tieto schopnosti prispeli k ich evolučnému úspechu.

Marcelovi Uhrinovi nenapadol zo živočíšnej ríše iný podobný príklad, keď by sa v evolúcii „takmer súčasne“ objavili dve také významné adaptácie (z evolučného hľadiska je aj škála miliónov rokov „takmer súčasne“).

Skôr mu napadli príklady z ko-evolúcie, čo je vzájomné ovplyvňovanie evolúcie dvoch druhov alebo skupín organizmov. Sem patrí napríklad vzťah medzi netopiermi a ich korisťou.

Echolokácia netopierov vytvorila selekčný tlak na hmyz, ktorý sa im snažil uniknúť. „Niektoré nočné motýle majú tympanálne orgány citlivé na ultrazvuk, takže dokážu zachytiť blížiaceho sa netopiera,“ vraví Uhrin. Tento hmyz reaguje prudkým úhybným manévrom alebo pádom na zem, čím sa môže vyhnúť útoku netopiera.

Netopiere dokážu aktívne lietať, takže začali využívať vzduch, tak ako vtáky. „Prostredie, ktoré vtáky osídlili cez deň a počas súmraku, osídlili netopiere v noci,“ vraví Marcel Uhrin. „Vtáky sa s netopiermi stretávajú len počas súmraku a svitania, ak si odmyslíme sovy a iné nočné druhy vtákov, ale tých je z viac ako 11-tisíc druhov vtákov iba minimum,“ dodal zoológ z **UPJŠ**.

Let netopierov si vyžiadala viacero anatomických zmien. Iným cicavcom slúžia predné končatiny napríklad na úchop, ale netopiere z nich majú krídla. „Tým si vyblokovali množstvo funkcií predných končatín a na iné činnosti než let ich takmer vôbec nevedia používať,“ vraví Marcel Uhrin.

Netopiere väčšinou odpočívajú zavesené za dolné končatiny – ich telo je prispôbené na život vo vzduchu a dolné končatiny nie sú vhodné na dlhodobé státie. Vísanie dolu hlavou netopierom umožňuje ľahký štart – postačuje, aby sa len pustili. Poskytuje im aj ochranu pred predátormi, ak visia na miestach, kam sa predátori nedostanú.

„Netopier má kostičky a šľachy prstov v zadných nohách usporiadané do akéhosi mechanického zámku. Vďaka tomu dokáže visieť celý deň a v zimovisku aj celú zimu prakticky bez vynaloženia svalovej námahy. Nijako ho to nevyčerpáva,“ povedal Marcel Uhrin. Vďaka úpravám v rytmike srdca a krvnom obehú sa mu pri tom ani nenahrnie krv do hlavy, dodal zoológ.

Vísanie za hlavu nie je univerzálny návod vhodný pre všetky lietajúce živočíchy. Vtáky majú vlastné riešenia, ktoré sú pre ich spôsob života rovnako výhodné.

Netopiere väčšinou odpočívajú zavesené za dolné končatiny. Foto – Marcel Uhrin

Adaptácie v imunitnom systéme

Netopiere sú prenášačmi viacerých smrteľných vírusov, napríklad eboly alebo marburgu, no ich telá sú natoľko odolné, že s nimi dokážu žiť. „Ako je možné, že s tými vírusmi žijú, keď nám [ľuďom] spôsobujú toľké škody, len čo sa do nás dostanú?“ povedala Sarah Olson pre Guardian.

Minuloročná štúdia, ktorá vychádzala z genomického výskumu projektu Bat1K, ukázala, že dávni predkovia netopierov mali zrejme nezvyčajne veľké množstvo zmien v génoch imunitného systému.

„Tieto adaptácie spojené s toleranciou voči vírusom a odolnosťou proti chorobám sa pravdepodobne vyvinuli v rovnakom období ako samotné netopiere,“ uviedla evolučná biologička Ariadna Morales zo City College of New York, spoluautorka štúdie.

Uvedené poznatky by sa mohli uplatniť aj v ľudskej medicíne, myslia si vedci.



Schopnosť netopierov odolávať viacerým patogénom si laická verejnosť všimla najmä počas pandémie covidu, vraví Marcel Uhrin. „Ľudia si uvedomili, že populácie netopierov prežívajú napriek tomu, že sú nositeľmi ochorení, ktoré sú pre človeka a iné živočíchy veľmi závažné,“ dodal zoológ.

Marcel Uhrin v Namíbii v roku 2019. Foto – archív Marcela Uhrina

#### Ekosystémové funkcie

Netopiere sú významnými opel'ovačmi, najmä v tropických a subtropických oblastiach. Pre niektoré rastliny sú dokonca hlavnými opel'ovačmi.

Netopiere, ktoré sa živia plodmi rastlín, môžu po ich konzumácii roznášať semená z nich na veľké vzdialenosti.

„Netopiere, ktoré žijú na území Slovenska, sú hmyzožravé a ich hlavná ekosystémová služba spočíva v potláčaní hmyzu, ktorý človek považuje za škodlivý,“ vraví Marcel Uhrin.

Netopiere sú potravní oportunisti, čo znamená, že dokážu meniť potravu podľa toho, čo je vo veľkom množstve akurát dostupné. „Keď v lesnom alebo inom ekosystéme dôjde k premnoženiu niektorého hmyzu, napríklad chrústov, časť väčších druhov netopierov sa dokáže preorientovať na túto potravu,“ dodal zoológ.

#### Ohrozuje ich odlesňovanie či klimatická zmena

Približne polovica známych druhov netopierov má neznámu alebo klesajúcu početnosť populácie, napríklad v Severnej Amerike sa 18 % druhov považuje za ohrozené vyhynutím.

Netopiere ohrozuje klimatická zmena, úbytok biotopov, ale aj prenasledovanie a odchyt, uviedla evolučná biologička a spoluautorka štúdie Liliana Dávalos zo Stony Brook University v New Yorku.

„Na rozdiel od väčšiny malých cicavcov má každý druh netopiera s výnimkou jedného len veľmi malý počet mláďat, zvyčajne jedno alebo dve. Keď jedince hynú v dôsledku extrémnych horúčav alebo ich zabíjajú ľudia, prípadne sú odchytávané, populácie nedokážu svoju početnosť rýchlo obnoviť,“ dodala vedkyňa pre Guardian.

Na Slovensku niektoré populácie netopierov rastú. „Vidíme to na číslach zo sčítania netopierov na zimoviskách, týka sa to napríklad podkovárov,“ povedal Marcel Uhrin. Podľa neho môže ísť o prejav zotavenia po historickom prepade, ku ktorému – najmä v západnej Európe – prispelo aj používanie pesticídov, napríklad DDT.

Na našom území žije niekoľko druhov netopierov, ktoré sa u nás nachádzajú na severnej hranici svojho rozšírenia a vyskytujú sa tu len na malých areáloch. „Ich populácie zrejme nerastú a pre zmenu ich biotopov ich evidujeme ako ohrozené,“ vraví Marcel Uhrin.

O skupine nejasných netopierov chýbajú hodnoverné údaje. „Na Slovensku sa nevykonáva pravidelný monitoring týchto netopierov, napríklad štandardizovaným odchytom do sietí,“ vraví zoológ. Vo všeobecnosti platí, že tieto netopiere ohrozuje napríklad odlesňovanie.

Zľava Petr Benda, Marek Uvizl a Peter Vallo – trojica spoluautorov štúdie v časopise Nature z českých vedeckých inštitúcií – pri príprave odchytových sietí na netopiere počas terénnej práce v Namíbii. Foto – Jaroslav Červený

#### Desiatky spoluautorov

Nová štúdia z Nature má desiatky spoluautorov; ide o výsledok práce konzorcia Bat1K.

Súčasnou autorského tímu sú traja vedci z Česka (z nich jeden je Slovák), zo Slovenska nikto. „Vzorky zo strednej Európy pokryli iné pracoviská,“ vraví Marcel Uhrin, ktorý je takisto členom konzorcia.

Medzi autorov sa, naopak, dostali ľudia, ktorí prispeli len tým, že darovali materiál na výskum, vraví Uhrin. „Je zhodou okolností, že medzi autormi nie sú zastúpení vedci zo slovenských inštitúcií.“

Výskum konzorcia bude pokračovať a poznatky o evolučnej histórii netopierov sa budú ďalej spresňovať.

V ďalších výstupoch sa môžu objaviť aj vedci zo Slovenska. „Bude záležať na tom, aké vzorky a druhy sa budú požadovať,“ dodal Uhrin.

Dostupné z: <https://doi.org/10.1038/s41586-026-11007-3>

Netopier. Ilustračné foto – James Wainscoat/Unsplash

Autor: Otakar Horák



## Tréner Peter Černák na nich pozná recept. Natiahnu Košičania sériu výhier proti Komárnu?

📅 9. 10. 2026, 16:16, Zdroj: [nasekosice.sk](https://nasekosice.sk) , Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ  
Dosah: 995 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 156 EUR

Tréner Peter Černák na nich pozná recept. Natiahnu Košičania sériu výhier proti Komárnu?

Marek Pázsiczky Športový redaktor

09.10.2026 16:10

Rýchly súhrn článku

Po trojtýždňovej reprezentačnej prestávke pokračuje Niké liga 10. kolom a FC Košice sa po 21 dňoch predstaví doma proti Komárnu. Tréner Peter Černák hovorí o nezvyčajnej pauze, ktorú však klub musel akceptovať. Košice počas prestávky doplnili káder o brankára Joea Wollacotta a 18-ročného Japonca Taigu Seguchiho, pričom otázne je ich zaradenie do nominácie.

Zápas FC Košice – Komárno sa má hrať v sobotu o 15:30 v Košickej futbalovej aréne v rámci 10. kola Niké ligy.

Košice naposledy doma hrali 19. septembra proti Ružomberku a vyhrali 2:0 po góloch Kahvića a Maraša.

Aleksa Maraš má v sezóne 6 gólov a 1 asistenciu a patrí medzi najproduktívnejších hráčov Košíc.

Klub počas prestávky získal brankára Joea Wollacotta a stredopoliaru Taigu Seguchiho z Vissel Kobe.

Prípravný zápas proti Debrecínu bol zrušený pre vysokú reprezentačnú vyťaženosť kádra.

Milovníci ligového futbalu sa po dlhej pauze konečne dočkali. Po trojtýždňovej reprezentačnej prestávke sa cez víkend naplno rozbieha domáca Niké liga svojim 10. kolom. Žlto-modrí vybehnú na trávnik Košickej futbalovej arény po dlhých 21 dňoch. V sobotu o 15.30 hod. privítajú „fialky“ z Komárna.

Čakanie na ligový zápas trvalo netradične dlho. Posledný domáci duel odohrali Košičania proti Ružomberku ešte 19. septembra, keď po góloch balkánskeho dua Aleksandar Kahvić - Aleksa Maraš zdolali Liptákov 2:0.

Práve čiernohorský kanonier Maraš je so 6 gólmi a jednou asistenciou najproduktívnejším mužom Košičanov a delí sa o druhé miesto v tabuľke strelcov s dunajskostredským Amarom Ramadanom.

Po troch týždňoch bez ligového futbalu priznáva nezvyčajnú situáciu aj hlavný tréner Peter Černák. „Je to trochu neobvyklé, ale jednoducho to musíme prijať. Program Ligy národov bol daný, takže z tohto pohľadu to berieme,“ poznamenal pre oficiálny klubový web fckosice.sk hlavný kormidelník Peter Černák.

Športový manažment klubu počas trojtýždňovej pauzy rozhodne neoddychoval a káder žlto-modrých rozšíril o dve nové tváre.

Do bránky prišla nová posila Joe Wollacott [viac o prestupe gólmána sa dočítate TU].

Stredovú formáciu zase posilnil 18-ročný japonský reprezentant Taiga Seguchi z Vissel Kobe [o príchode ázijského talentu sme informovali TU].

Otázkou tak zostáva, či sa niektorí z nováčikov objavia už v sobotňajšej zápasovej nominácii.

Plánovaný prípravný zápas proti maďarskému Debrecínu musel klub zrušiť z dôvodu vysokej reprezentantskej vyťaženia kádra.

Reprezentanti a kapitán Kakay

Košický tréningový proces bol obmedzený pre početné reprezentačné pozvánky.

V slovenskej dvadsaťjednotke si plnili povinnosti Miroslav Sovič a Milan Rehuš, čiernohorskú U21 posilnil stopér Bojan Damjanovič, Estónsko reprezentoval Kevor Palumets a talentovaní mladíci Viliam Vrabel, Maxim Mateáš a Mário Rabatin obliekali dres slovenskej devätnástky.

Špeciálny zraz má za sebou najmä obranca Osman Kakay. Krajný obranca viedol reprezentačný výber Sierry Leone v dvoch dueloch kvalifikácie Afrického pohára národov ako kapitán.

Osman Kakay viedol reprezentačný výber Sierry Leone v kvalifikácii Afrického pohára národov s kapitánskou páskou. Foto: Sierra Leone Football Association



„Bol to pre mňa moment, na ktorý som veľmi hrdý. Zakaždým, keď reprezentujem Sierru Leone, to pre mňa veľa znamená, ale viesť svoju krajinu ako kapitán je predsa len niečo výnimočné. S kapitánskou páskou prichádza aj zodpovednosť,“ zdôraznil pre fckosice.sk Kakay, ktorý si v Košiciach užíva rozrastajúcu sa légiiu krajanov po príchode Taylora Moora a gólmána Wollacotta.

Rozlietané mužstvo však trénera Černáka nevyviedlo z miery: „Mali sme viacerých hráčov v reprezentačných výberoch, takže príprava bola trochu narušená. Zároveň vznikol priestor na doliečenie niektorých zranení či chorôb. Zvoli sme iné formy tréningu. Myslím si, že sme pripravení a táto situácia na nás nezanechala žiadne negatívne stopy.“

„Fialky“ zatiaľ bez výhry

Súper z Komárna si reprezentačnú pauzu vyplnil prípravným zápasom proti druholigovej maďarskej Ajke (4:2). Nováčik sa po dvoch rokoch v azyle konečne dočkal zápasov na domovskom zrekonštruovanom štadióne s kapacitou 5 400 divákov.

Návrat domov si však v klube predstavovali úplne inak. Komárno je jediným tímom v súťaži, ktorý stále čaká na svoje prvé víťazstvo.

Vonku však zverenci Norberta Czibora dokázali vybojovať štyri remízy z piatich zápasov, čo jasne ukazuje, že svoju kožu nepredávajú lacno. Súperovu ofenzívu ťahá najmä univerzál Ján Bernát (3+2).

Košický kormidelník Peter Černák má pred súperom z Komárna maximálny rešpekt. Foto: FC Košice - Tomáš Cicoň

Tabuľkové postavenie tímu z juhu republiky však košických šatňu rozhodne nemýli. „Videl som dostatok zápasov Komárna a hrá dobrý, zaujímavý futbal. Momentálne výsledkovo nie je úplne úspešné, respektíve zatiaľ nedokázalo vyhrať. My si však na to musíme dať pozor a absolútne nič nepodceňiť,“ zdôrazňuje pred sobotou Peter Černák na klubovom webe.

Pod Černákovým vedením majú žltomodrí proti Komárnu skvelú bilanciu - tri zápasy, tri výhry a trikrát navlas rovnaký výsledok 2:1. Košický kouč však štatistiky tradične hádže za hlavu: „Často vyťahujete štatistiky, ale ja sa toho nedržím. Pre mňa je vždy najdôležitejší najbližší zápas a to, čo sa udeje na ihrisku.“

Rovnako obozretné sa na súboj po návrate z Afriky pozerá aj Kakay: „Postavenie Komárna v tabuľke ani jeho doterajšie výsledky nemenia nič na tom, ako sa pripravujeme. Hráme doma a chceme nastúpiť s vysokou intenzitou, byť agresívni a od začiatku dostať zápas pod našu kontrolu.“

Fanzóna pod taktovkou medikov

Predzápasový program pred súbojom s Komárnom ponúkne okrem zábavy aj edukačný rozmer. Dátum zápasu totiž pripadá na 10. október, ktorý je Svetovým dňom duševného zdravia. Klub sa preto spojil so Spolkom medikov mesta Košice (SMMK) a vo fanzóne Žltomodrý svet pripraví pre dospelých aj deti aktivity zamerané na prevenciu a prvú pomoc.

Brány fanzóny sa pred KFA otvárajú v sobotu o 14.00 hod.

„Žltomodrý svet chceme budovať ako miesto, ktoré fanúšikom pred zápasom ponúkne nielen zábavu, ale aj zaujímavý a užitočný program. Svetový deň duševného zdravia a návšteva košických medikov sú výbornou príležitosťou spojiť futbal s témami, ktoré sa týkajú každého z nás,“ uviedol pre fckosice.sk marketingový manažér FC Košice Richard Koščo.

Budúci lekári a zubári z **UPJŠ** predstavia priamo na mieste praktické ukážky prvej pomoci či kardiopulmonálnej resuscitácie, ktoré si návštevníci budú môcť sami vyskúšať. Chýbať nebudú ani stánky venované prevencii, správnej ústnej hygiene či projekty pre najmenších.

Pre fanúšikov, ktorí nebudú sledovať duel priamo z tribún KFA, prinesie priamy prenos streamovacia platforma Voyo. Úvodný hvizd stretnutia 10. kola Niké ligy medzi FC Košice a KFC Komárno zaznie v sobotu o 15.30 hod.

Text: Marek Pázsiczky

Foto: FC Košice - Tomáš Cicoň, Sierra Leone Football Association

Článok nahovoril/a: Iva

## Chríпка nie je len silnejšia nádcha, očkovanie môže chrániť pred vážnymi komplikáciami

10. 10. 2026, 10:15, Zdroj: [sita.sk/vzdravotnictve](https://sita.sk/vzdravotnictve), Vydavateľ: SITA Slovenská tlačová agentúra a.s., Autor: Lucie

Balgová, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 97 950 GRP: 2,18 OTS: 0,02 AVE: 1200 EUR

Chríпка nie je len silnejšia nádcha, očkovanie môže chrániť pred vážnymi komplikáciami



Medzi najčastejšie mýty patrí tvrdenie, že očkovanie spôsobuje chrípku.

Foto: ilustračné, SITA (AP Photo/LM Otero, File)

Chrípka nie je len silnejšia nádcha. Môže spôsobiť vysoké horúčky , výraznú únavu , dlhodobú pracovnú neschopnosť a v závažných prípadoch aj zápal pľúc, hospitalizáciu či zhoršenie chronických ochorení. Najjednoduchším spôsobom, ako znížiť riziko chrípky a jej komplikácií, je očkovanie.

„Očkováním znižujete riziko ochorenia na chrípku a jej komplikácií, chránite svoje zdravie, pracovnú výkonnosť a pohodu počas jesene a zimy. Zároveň pomáhate chrániť kolegov, rodinu a ďalšie osoby vo svojom okolí. Očkovanie je rýchle, bezpečné a zaberie len pár minút,“ uviedol Lukáš Olšavský, prednosta Kliniky všeobecného lekárstva **UPJŠ LF** a Fakultnej nemocnice AGEL Košice-Šaca.

Chrípka môže spôsobiť vážne komplikácie

Podľa jeho slov chrípka nie je „silnejšia nádcha“, ale infekcia, ktorá môže viesť k závažným komplikáciám. Riziko ťažkého priebehu je vyššie najmä u seniorov, malých detí, tehotných žien, chronicky chorých a ľudí s oslabenou imunitou. Zároveň však môže vážnejšie postihnúť aj dovtedy zdravého človeka.

Medzi najčastejšie mýty patrí tvrdenie, že očkovanie spôsobuje chrípku. Vakcína však chrípku vyvolať nemôže. Po očkovaní sa môže objaviť mierna bolesť v mieste vpichu, únava alebo zvýšená teplota, čo je bežná reakcia imunitného systému. Očkovanie síce neposkytuje stopercentnú ochranu, výrazne však pomáha znižovať riziko ochorenia a najmä jeho závažného priebehu.

Ako sa chrípka prejavuje a lieči

Chrípka sa typicky začína náhle horúčkou, zimnicou, bolesťami svalov a hlavy, výraznou únavou a suchým kašľom. Pri ľahkom priebehu je základom liečby odpočinok, dostatok tekutín a lieky na zmiernenie príznakov. Antibiotiká proti vírusom neúčinkujú. Pri rizikových alebo ťažko chorých pacientoch môže lekár odporučiť antivirotickú liečbu.

Ochrana po očkovaní sa vytvára približne za 10 až 14 dní, preto sa vakcinácia odporúča najmä na jeseň. Význam však môže mať aj neskôr, pokiaľ chrípkové vírusy naďalej cirkulujú. „Najlepšou dlhodobou ochranou zostáva každoročné očkovanie. Je dôležité hovoriť o ňom otvorene a poskytovať ľuďom overené informácie,“ dodal Olšavský.

Autor: Lucie Balgová

## Prestížny rebríček vysokých škôl. Tieto slovenské univerzity sa dostali medzi svetové

10. 10. 2026, 11:00, Zdroj: [presovak.sk](https://presovak.sk) , Autor: Dominika Rovňanová, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika  
Dosah: 1 326 GRP: 0,03 OTS: 0,00 AVE: 180 EUR

Prestížny rebríček vysokých škôl. Tieto slovenské univerzity sa dostali medzi svetové

Britský časopis Times Higher Education (THE) tento rok hodnotil 2 297 univerzít zo 118 krajín a teritórií. Na čele rebríčka je opäť Oxfordská univerzita. Školy posudzuje v piatich oblastiach, a to výučba, výskumné prostredie , kvalita výskumu, spolupráca s priemyslom a medzinárodný rozmer. Okrem prvej dvestovky THE neuvádza presné poradie, ale univerzity zaraďuje do pásiem.

V rebríčku sa umiestnilo osem slovenských vysokých škôl. Najvyššie je Univerzita Komenského v Bratislave, jediná slovenská škola v pásme 1201 až 1400. Hneď za ňou nasleduje trojica univerzít v pásme 1401 až 1600, v ktorej popri Žilinskej univerzite figurujú aj Slovenská technická univerzita v Bratislave a Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre .

O pásmo nižšie, medzi 1601. a 1800. miestom, sú **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** , Technická univerzita v Košiciach a Technická univerzita vo Zvolene . Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici sa zaradila do pásma 1801 až 2000. Ekonomická univerzita v Bratislave síce THE poskytla údaje, no do hodnotenia sa zatiaľ nedostala. Prešovská univerzita v Prešove sa v rebríčku neobjavila.

Autor: Dominika Rovňanová

## Východniari, rozhodnite o tom, kto je najlepší lekár či zdravotná sestra. Títo odborníci z Košíc možno liečia aj vás

10. 10. 2026, 15:00, Zdroj: [kosicak.sk](https://kosicak.sk) , Autor: Bianka Biceková, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika  
Dosah: 11 188 GRP: 0,25 OTS: 0,00 AVE: 452 EUR

Východniari, rozhodnite o tom, kto je najlepší lekár či zdravotná sestra. Títo odborníci z Košíc možno liečia aj vás

Asociácia na ochranu práv pacientov spustila hlasovanie o najlepších lekároch a zdravotných sestry na Slovensku. Hlasovanie, v ktorom rozhoduje verejnosť, bolo spustené 30. septembra a potrvá do 18. októbra. Následne budú ocenenia udelené v novembri na



celoslovenskej patientskej konferencii.

Už desiatu konferenciu sa uskutoční od 13. do 14. novembra v Bratislave. „Pacienti tým vzdajú hold výnimočným lekárom a sestram, ktorí sú vďaka svojej empatii, obetavosti a vysokému nasadeniu pre nich mimoriadnym prínosom. Sú tu pre svojich pacientov aj nad rámec svojich pracovných povinností, pretože svoje povolanie nevnímajú ako prácu, ale predovšetkým ako poslanie,“ uviedla asociácia.

Verejnosť v hlasovaní rozhodne o tom, ktorí z 11 porotou ocenených lekárov a 12 sestier získajú výnimočné ocenenie. Hlasovať môžete aj za dve štyroch lekárov a štyri zdravotné sestry z Košického kraja.

#### Nominovaní lekári

Doc. MUDr. Viera Doničová, PhD., MBA

Patrí medzi výrazné osobnosti slovenskej diabetológie a pôsobí na Poliklinike Juh. Od roku 2022 vedie Slovenskú diabetologickú spoločnosť a dlhodobo sa venuje moderným spôsobom liečby a monitorovania diabetu – na Slovensku napríklad zaviedla kontinuálne meranie glykémie. Okrem odbornej práce sa venuje aj vzdelávaniu pacientov a organizácii odborných podujatí.

Na ocenenie ju však nenominovali iba za jej odborné výsledky, ale predovšetkým za ľudský prístup k pacientom. Jedna z pacientok sa na ňu obrátila po cievnej mozgovej príhode, keď jej diagnostikovali aj cukrovku a nedarilo sa jej nájsť diabetológa, ktorý by ju prijal do starostlivosti. Doničová ju podľa jej slov prijala s ochotou, trpezlivo jej vysvetlila liečbu a venovala jej potrebný čas. Patientke sa vďaka tomu upravila cukrovka a zlepšil sa jej aj celkový zdravotný stav.

MUDr. Terézia Rosenbergerová

Detská psychiatrická pôsobí na I. psychiatrickej klinike Univerzitnej nemocnice Louisa Pasteura Košice a patrí medzi výrazné odborníčky v oblasti detského duševného zdravia na Slovensku. Celý svoj profesijný život venuje deťom a ich rodinám, pričom upozorňuje na zhoršujúci sa stav duševného zdravia detí a mladých ľudí. Ako hlavná odborníčka Ministerstva zdravotníctva SR pre detskú psychiatriu sa podieľala aj na presadzovaní potrebných lôžok pre detských a adolescentných pacientov počas pandémie.

Jej ambulanciu navštevuje najvyšší počet detských pacientov na Slovensku (približne 40 denne). Aktívne pôsobí v OZ Dominik, ktoré organizuje letné tábory a celoročné aktivity pre deti s autizmom, a pravidelne vystupuje v celoslovenských médiách s osvetou o duševnom zdraví detí a mladistvých. V roku 2022 zvíťazila v celoslovenskej ankete TOP Lekárka Slovenska a je nositeľkou bronzovej a striebornej medaily Slovenskej lekárskej komory.

MUDr. Marianna Šestinová

Pôsobí v gynekologickej ambulancii na košickom sídlisku KVP a je prezidentkou Slovenskej spoločnosti ambulantných gynekológov. Dlhodobo sa venuje aj podpore gynekologickej prevencie a podieľa sa na zavádzaní a tvorbe preventívnych prehliadok v spolupráci so zdravotnými poisťovňami. Svoje odborné skúsenosti odovzdáva aj na odborných podujatiach, kde upozorňuje na význam prevencie v starostlivosti o zdravie žien. V minulosti pôsobila aj ako členka Spoločnosti pre plánované rodičovstvo.

Nominácia vyzdvihuje nielen jej odbornosť a profesionalitu, ale aj citlivý a empatický prístup k pacientkam. Počas vyšetrení im priebežne vysvetľuje jednotlivé postupy, odpovedá na otázky zrozumiteľne a podrobne a dbá na to, aby vedeli, čo ich čaká.

MUDr. Andrej Vrzgula, PhD.

Od roku 2009 je prednostom Chirurgickej kliniky Fakultnej nemocnice AGEL Košice-Šaca. Počas viac ako 40 rokov praxe sa významne podieľal na rozvoji modernej chirurgie vrátane miniinvazívnych a bariatrických operácií a aktívne pomáha aj so zavádzaním roboticky asistovaných zákrokov. Okrem klinickej práce sa venuje odbornej publikačnej činnosti a spolupracuje s organizáciami, ktoré podporujú pacientov so stómiou.

Jeho nominácia vyzdvihuje nielen dlhoročné skúsenosti a prínos pre rozvoj chirurgických postupov, ale aj mimoriadne empatický prístup k pacientom a ich rodinám. Dlhodobo podporuje ľudí so stómiou, pričom je zakladajúcim členom košického Klubu stomikov a spolupracuje aj s patientskou organizáciou SLOVILCO.

#### Nominované zdravotné sestry

PhDr. Beáta Grešš Halász, PhD., MPH

Pôsobí na Lekárskej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** a patrí medzi odborníčky na starostlivosť o chronické rany a dekubity. Vedie vzdelávacie aktivity pre zdravotníkov na Slovensku aj v zahraničí, je predsedníčkou Slovenskej spoločnosti ošetrovania otvorených rán a zastáva významnú funkciu vo vzdelávacom výbore European Pressure Ulcer Advisory Panel. Popri odbornej a vedeckej činnosti sa venuje vzdelávaniu budúcich sestier a presadzovaniu moderných postupov v ošetrovatelstve.



Na ocenenie ju nominovali za jej profesionálny, empatický a ľudský prístup k pacientom a ich blízkym. Rovnaké hodnoty sa snaží odovzdávať aj svojim študentom, ktorým pripomína, aby sa k pacientom správali tak, akoby boli ich vlastnými príbuznými. Dlhodobu zdôrazňuje význam spolupráce medzi zdravotníkmi a starostlivosťou založenej na odborných dôkazoch.

Mgr. Monika Kozejová, sestra z II. psychiatrickej kliniky,

Pôsobí ako zdravotná sestra na II. psychiatrickej klinike Univerzitnej nemocnice Louisa Pasteura v Košiciach, kde tento rok oslavuje 40 rokov profesionálnej praxe. Viac ako 16 rokov pracovala ako vedúca sestra, v súčasnosti sa v dennom psychiatrickom stacionári venuje pacientom, ktorým pomáha zvládať duševné ochorenia a postupne sa vracáť k samostatnému životu. Je tiež spoluzakladateľkou občianskeho združenia Čisté duše, ktoré podporuje ľudí s duševnými ťažkosťami aj ich rodiny. Absolvovala výcvik sestier v hlbinej skupinovej psychoterapii s oprávnením viesť psychoterapeutické skupiny ako koterapeutka, ako aj kurz ergoterapie, muzikoterapie a arteterapie.

Na ocenenie si zaslúži byť nominovaná za dlhoročnú obetavú prácu, empatiu a rešpekt k dôstojnosti každého pacienta. Aktívne sa venuje aj vzdelávaniu zdravotníkov a študentov, výskumu v psychiatrii a pomoci ľuďom v náročných životných situáciách prostredníctvom linky dôvery. Dôležitou súčasťou jej práce je aj búranie predsudkov voči ľuďom s duševnými ochoreniami a podpora ich návratu do spoločnosti. Za svoju prácu získala ocenenie Biele srdce na regionálnej aj celoslovenskej úrovni.

Mgr. Gabriela Chovancová

Pôsobí ako stomická sestra na I. chirurgickej klinike Univerzitnej nemocnice Louisa Pasteura v Košiciach, kde sa pacientom so stómiou venuje už viac ako 30 rokov. V roku 1999 založila stomickú poradňu a odvtedy pomáha pacientom zvládnuť nielen starostlivosť o stómiu, ale aj návrat do každodenného života. Spolupracuje s ďalšími odborníkmi, vzdeláva pacientov a ich rodiny a svoje skúsenosti odovzdáva budúcim zdravotníkom. Aktívne sa angažuje aj v patientskej organizácii ILCO klub Košice a spolupracuje so združením SLOVILCO.

Na ocenenie ju nominovali za výnimočnú obetavosť a ochotu pomáhať pacientom aj nad rámec svojich pracovných povinností. Svojim pacientom zostáva k dispozícii aj mimo ambulancie, pomáha im riešiť zdravotné i sociálne problémy cez telefón a navštevuje ich aj počas hospitalizácie na iných oddeleniach, kde ich učí správnej starostlivosti o stómiu. Jej práca presahuje odbornú starostlivosť – pacientom prináša pocit istoty, dôvery a podporu v situáciách, ktoré môžu byť fyzicky aj psychicky náročné. Práve ľudský prístup a dlhoročná oddanosť pacientom sú dôvodmi, pre ktoré si zaslúži uznanie.

Alena Dudášová

Pracuje ako zdravotná sestra vo Všeobecnej ambulancii pre dospelých na Poliklinike Kechnec. V zdravotníctve pôsobí už 48 rokov, z toho 46 rokov v obciach Kechnec a Seňa. Popri svojej práci sa od roku 2005 venuje aj občianskym aktivitám na podporu sociálne odkázaných obyvateľov. Ako konateľka občianskeho združenia sa podieľa na organizovaní aktivít v oblasti športu, turistiky, zdravia či ochrany životného prostredia a spolupracuje s obcami, školami aj ďalšími organizáciami.

Na ocenenie ju Fakultná nemocnica AGEL Košice-Šaca nominovala za celoživotný prínos a dlhoročnú starostlivosť o celé generácie pacientov v regióne. Počas svojej praxe opakovane poskytovala prvú predlekársku pomoc pri úrazoch, a to aj mimo pracovných povinností. Pacienti si na ňu cenia najmä trpezlivosť, ochotu, obetavosť, ústretovosť, profesionalitu, empatiu a ľudský prístup. Dlhodobo im pomáha aj pri vybavovaní vyšetrení u špecialistov a je pre nich človekom, na ktorého sa môžu obrátiť aj v situáciách, ktoré presahujú bežnú ambulantnú starostlivosť.

ANKETA Ak by sa voľby primátora konali najbližšiu sobotu, komu by ste dali svoj hlas? hlasovanie do 13.10. - 23:59 - anonymne  
Zahlasovať v ankete

Autor: Bianka Biceková

## Univerzity z Banskobystrického kraja sa dostali do prestížneho svetového rebríčka. Ako dopadli?

 10. 10. 2026, 17:00, Zdroj: [bystricak.sk](https://bystricak.sk) , Autor: Dominika Rovňanová, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika  
Dosah: 2 563 GRP: 0,06 OTS: 0,00 AVE: 245 EUR

Univerzity z Banskobystrického kraja sa dostali do prestížneho svetového rebríčka. Ako dopadli?

Univerzity z Banskobystrického kraja sú tento rok v rebríčku Times Higher Education World University Rankings 2027, jednom z najsledovanejších hodnotení vysokých škôl na svete.

Britský časopis Times Higher Education (THE) tento rok hodnotil 2 297 univerzít zo 118 krajín a teritórií. Na čele rebríčka je opäť Oxfordská univerzita. Školy posudzuje v piatich oblastiach, a to výučba, výskumné prostredie, kvalita výskumu, spolupráca s priemyslom a medzinárodný rozmer.



Okrem prvej dvestovky THE neuvádza presné poradie, ale univerzity zaraďuje do pásiem. Technická univerzita vo Zvolene skončila v pásme 1601 až 1800 a Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici v pásme 1801 až 2000.

Ako dopadli slovenské univerzity

V rebríčku sa umiestnilo osem slovenských vysokých škôl. Najvyššie je Univerzita Komenského v Bratislave, jediná slovenská škola v pásme 1201 až 1400. Hneď za ňou nasleduje trojica univerzít v pásme 1401 až 1600, v ktorej popri Žilinskej univerzite figurujú aj Slovenská technická univerzita v Bratislave a Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre .

O pásmo nižšie, medzi 1601. a 1800. miestom, sú **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** , Technická univerzita v Košiciach a Technická univerzita vo Zvolene . Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici sa zaradila do pásma 1801 až 2000. Ekonomická univerzita v Bratislave síce THE poskytla údaje, no do hodnotenia sa zatiaľ nedostala.

Pásmo Univerzita

1201 – 1400 Univerzita Komenského v Bratislave

1401 – 1600 Žilinská univerzita v Žiline

1401 – 1600 Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

1401 – 1600 Slovenská technická univerzita v Bratislave

1601 – 1800 **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

1601 – 1800 Technická univerzita v Košiciach

1601 – 1800 Technická univerzita vo Zvolene

1801 – 2000 Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Britský časopis Times Higher Education hodnotí univerzity na základe viacerých kritérií. Sleduje napríklad kvalitu výučby, výskumné prostredie a výsledky výskumu, spoluprácu s priemyslom či medzinárodný rozmer jednotlivých škôl.

Medzi slovenskými univerzitami sa výsledky v jednotlivých oblastiach výrazne líšia. Najvyššie skóre za kvalitu výskumu získala Univerzita Komenského, ktorá dosiahla 39,8 bodu. Nasleduje Žilinská univerzita so skóre 37 bodov.

V kategórii spolupráce s priemyslom je spomedzi slovenských škôl na čele Slovenská technická univerzita v Bratislave so 57,6 bodu. Druhé miesto patrí Technickej univerzite v Košiciach, ktorá získala 49,1 bodu, a tretia je Žilinská univerzita so skóre 45,4 bodu.

V celosvetovom rebríčku sa na prvé miesto opäť dostala Oxfordská univerzita.

Autor: Dominika Rovňanová

## Slovenská univerzita sa dostala medzi svetové univerzity. V prestížnom rebríčku prebehla väčšinu slovenských škôl

11. 10. 2026, 17:00, Zdroj: [trnavak.sk](https://trnavak.sk), Autor: Dominika Rovňanová, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika  
Dosah: 9 469 GRP: 0,21 OTS: 0,00 AVE: 424 EUR

Slovenská univerzita sa dostala medzi svetové univerzity. V prestížnom rebríčku prebehla väčšinu slovenských škôl

Žilinská univerzita v Žiline je aj tento rok v rebríčku Times Higher Education World University Rankings 2027, jednom z najsledovanejších hodnotení vysokých škôl na svete. V dvoch ukazovateľoch jej patrí druhé najlepšie skóre na Slovensku.

Britský časopis Times Higher Education (THE) tento rok hodnotil 2 297 univerzít zo 118 krajín a teritórií. Na čele rebríčka je opäť Oxfordská univerzita. Školy posudzuje v piatich oblastiach, a to výučba, výskumné prostredie, kvalita výskumu, spolupráca s priemyslom a medzinárodný rozmer.

Okrem prvej dvestovky THE neuvádza presné poradie, ale univerzity zaraďuje do pásiem. Žilinská univerzita skončila v pásme 1401 až 1600.

V rebríčku sa umiestnilo osem slovenských vysokých škôl. Najvyššie je Univerzita Komenského v Bratislave, jediná slovenská škola v pásme 1201 až 1400. Hneď za ňou nasleduje trojica univerzít v pásme 1401 až 1600, v ktorej popri Žilinskej univerzite figurujú aj

Slovenská technická univerzita v Bratislave a Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre .

O pásmo nižšie, medzi 1601. a 1800. miestom, sú **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** , Technická univerzita v Košiciach a Technická univerzita vo Zvolene . Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici sa zaradila do pásma 1801 až 2000. Ekonomická univerzita v Bratislave síce THE poskytla údaje, no do hodnotenia sa zatiaľ nedostala.

Pri pohľade na jednotlivé ukazovatele sa Žilinská univerzita radí k najsilnejším slovenským školám vo výskume. V kvalite výskumu, ktorá sleduje najmä citovanosť a vplyv vedeckých prác , získala 37 bodov. Viac nemá žiadna iná slovenská univerzita okrem Univerzity Komenského (39,8 bodu).

UNIZA je na Slovensku druhá aj vo výskumnom prostredí, ktoré hodnotí reputáciu, financovanie a produktivitu výskumu . S 21 bodmi ju predbehla iba Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre (22,3 bodu).

Najvyššie čiastkové skóre dosiahla Žilinská univerzita v ukazovateli Industry , a to 45,4 bodu. Ten meria, ako sa poznatky z univerzity dostávajú do praxe a aké peniaze škola získava od firiem . Aj tu patrí Žilina medzi slovenskými školami tretie miesto. Pred ňou sú len Slovenská technická univerzita (57,6 bodu) a Technická univerzita v Košiciach (49,1 bodu).

Rebríček ukázal aj slabšie miesta. V medzinárodnom rozmere, ktorý zohľadňuje podiel zahraničných študentov a pedagógov či spoluprácu so zahraničím, získala Žilinská univerzita 34 bodov. Je to najmenej spomedzi všetkých hodnotených slovenských univerzít.

Vo výučbe s 26,2 bodu skončila Žilina zhruba v strede slovenského poľa. Samotná univerzita v reakcii na výsledky uviedla, že účasť v globálnom rebríčku jej umožňuje porovnať sa so školami z rôznych krajín, sledovať svoje silné stránky a zároveň hľadať priestor na ďalší rozvoj.

Autor: Dominika Rovňanová

## Vysokoškooláci môžu získať Európsky vodičský preukaz na počítač

 12. 10. 2026, 0:02, Zdroj: [eduworld.sk](https://eduworld.sk) , Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika  
Dosah: 2 234 GRP: 0,05 OTS: 0,00 AVE: 231 EUR

Vysokoškooláci môžu získať Európsky vodičský preukaz na počítač

Zdroj: Pexels

Bratislava 11. júla (TASR) – Vysokoškooláci môžu získať takzvaný Európsky vodičský preukaz na počítač (ECDL). Ide o certifikát, vďaka ktorému sa absolventi môžu stať atraktívnejšími u potenciálnych zamestnávateľov.

O možnosti získať Európsky vodičský preukaz na počítač i informuje o tom rezort školstva na svojom webe. "Vysokoškooláci tak zvýšia aj svoju uplatniteľnosť na pracovnom trhu," uvádza ministerstvo školstva. Certifikát môže bezplatne prostredníctvom národného projektu IT Akadémia – vzdelávanie pre 21. storočie získať 2000 študentov.

Medzinárodný certifikát ECDL nie je len o informatike. Prostredníctvom získaných zručností vie študent rýchlejšie, efektívnejšie a kvalitnejšie riešiť zadania aj z ďalších príbuzných oblastí. Na výber je niekoľko modulov, čiže ucelených tematických okruhov, z ktorých sa vykonáva skúška. Ide napríklad o základy práce s počítačom, spracovanie textu, tabuľkový kalkulátor, používanie databáz, prezentáciu, základy práce online, práca s obrázkami a grafikou či bezpečnosť pri využívaní informačno-komunikačných technológií.

Testovanie budú zabezpečovať akreditované testovacie centrá. Sú nimi Fakulta riadenia a informatiky Žilinskej univerzity v Žiline a **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. V prípade dostatočného záujmu študentov aj z iných univerzít a vysokých škôl bude testovanie realizované aj na príslušnej škole či univerzite.

Autor: TASR